

SPOTKANIE UPOWSZECHNIAJĄCE USTAWĘ O EKONOMII SPOŁECZNEJ

Najważniejsze założenia ustawy o ekonomii społecznej

WPROWADZENIE

- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 roku o ekonomii społecznej (Dz.U. poz. 1812)
- System wsparcia ekonomii społecznej w perspektywie finansowej 2014-2020

SEKTOR EKONOMII SPOŁECZNEJ

Ekonomia społeczna – działalność podmiotów ekonomii społecznej na rzecz społeczności lokalnej w zakresie:

- reintegracji społecznej i zawodowej,
- tworzenia miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- świadczenia usług społecznych,

realizowana w formie działalności gospodarczej, działalności pożytku publicznego i innej działalności o charakterze odpłatnym.

PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ

- spółdzielnia socjalna,
- warsztat terapii zajęciowej i zakład aktywności zawodowej,
- centrum integracji społecznej i klub integracji społecznej,
- spółdzielnia pracy, w tym spółdzielnia inwalidów i spółdzielnia niewidomych, oraz spółdzielnia produkcji rolnej,
- organizacja pozarządowa, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 i 1265), *z wyjątkiem partii politycznych, europejskich partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych,*
- podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 lub 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

JEDNOSTKA TWORZĄCA PODMIOT EKONOMII SPOŁECZNEJ

Podmiot, który zorganizował lub utworzył lub prowadzi:

- warsztat terapii zajęciowej,
- zakład aktywności zawodowej,
- centrum integracji społecznej
- klub integracji społecznej.

PRZEDSIĘBIORSTWO SPOŁECZNE

Podmiot ekonomii społecznej (za wyjątkiem podmiotów reintegracyjnych) oraz jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej, który spełnia 10 warunków wskazanych w ustawie o ekonomii społecznej (przy uzyskaniu statusu – 8 warunków)

ZNAK GRAFICZNY IDENTYFIKUJĄCY PRZEDSIĘBIORSTWO SPOŁECZNE

- Znakiem graficznym mogą posługiwać się wszystkie przedsiębiorstwa społeczne, które uzyskają status na podstawie ustawy o ekonomii społecznej.
- Znak graficzny będzie identyfikował przedsiębiorstwa społeczne z całego kraju.
- Celem jest upowszechnienie przedsiębiorczości społecznej jako rzetelnego partnera o wyraźnych celach społecznych, co wpłynie pozytywnie zarówno na relacje z samorządem jak i biznesem.
- Posługiwanie się znakiem nie jest obligatoryjne.

OSOBY ZAGROŻONE WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

- Wykluczenie społeczne to w szczególności brak lub ograniczone możliwości uczestniczenia w życiu społecznym, politycznym, kulturalnym lub gospodarczym (Uzasadnienie do ustawy o ekonomii społecznej).
- Szeroki katalog osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w ustawie o ekonomii społecznej, określony w związku z weryfikacją statusu przedsiębiorstwa społecznego.

OSOBY ZAGROŻONE WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

- Osoby bezrobotne,
- Osoby długotrwale bezrobotne
- Osoby poszukujące pracy (bez zatrudnienia) w wieku do 30. roku życia albo po ukończeniu 50. roku życia
- Osoby z niepełnosprawnościami
- Absolwenci CIS lub KIS
- Osoby ubogie, spełniające kryteria dochodowe
- Osoby uprawnione do specjalnego zasiłku opiekuńczego
- Osoby usamodzielniane, opuszczające pieczę zastępczą
- Osoby z zaburzeniami psychicznymi
- Pełnoletnie osoby opuszczające zakłady poprawcze i zakłady karne
- Osoby starsze
- Osoby, które uzyskały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

USŁUGI SPOŁECZNE

Działania z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818).

USŁUGI SPOŁECZNE OZNACZAJĄ DZIAŁANIA Z ZAKRESU

- 1) polityki prorodzinnej,
- 2) wspierania rodziny,
- 3) systemu pieczy zastępczej,
- 4) pomocy społecznej,
- 5) promocji i ochrony zdrowia,
- 6) wspierania osób niepełnosprawnych,
- 7) edukacji publicznej,
- 8) przeciwdziałania bezrobociu,
- 9) kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki,
- 11) pobudzania aktywności obywatelskiej,
- 12) mieszkalnictwa,
- 13) ochrony środowiska,
- 14) reintegracji zawodowej i społecznej

USŁUGI SPOŁECZNE

- wsparcie w obszarze określanym w polityce społecznej jako „sfera społeczna” (współtworzy ją 14 wymienionych przez ustawodawcę zakresów)
- wsparcie o charakterze niematerialnym (świadczenie pieniężne i pomoc rzeczowa nie są usługami społecznymi w rozumieniu ustawy)
- świadczone bezpośrednio (zakładany bezpośredni kontakt usługodawcy z usługobiorcą)
- przez osoby mające odpowiednie kwalifikacje (definicja nie ustanawia własnych wymogów kwalifikacyjnych, ale uznaje za obowiązujące wszystkie takie wymogi sformułowane w innych aktach prawnych).

cyt. za prof. M. Rymsza

REINTEGRACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA

- **Reintegracja społeczna** – działania służące odbudowaniu lub nabyciu i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu, w tym rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych;
- **Reintegracja zawodowa** – działania służące zdobyciu nowych kwalifikacji, kompetencji, wiedzy i umiejętności w celu odbudowania lub uzyskania i podtrzymania zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy i awansu zawodowego, w tym rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych;

WSPARCIE ROZWOJU EKONOMII SPOŁECZNEJ

PRZEZ WŁADZE PUBLICZNE

FORMY WSPARCIA ROZWOJU EKONOMII SPOŁECZNEJ

- koordynacja działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej realizowanych przez organy administracji publicznej;
- pomoc w tworzeniu podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych;
- udzielanie podmiotom ekonomii społecznej i przedsiębiorstwom społecznym wsparcia w szczególności w zakresie:
 - ✓ zatrudnienia oraz reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
 - ✓ rozwijania potencjału podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w zakresie realizacji usług społecznych,
 - ✓ rozwijania działalności gospodarczej, działalności odpłatnej pożytku publicznego i innej działalności odpłatnej oraz konkurencyjności.

USŁUGI WSPARCIA ROZWOJU EKONOMII SPOŁECZNEJ

- animacji lokalnej, polegającej na upowszechnianiu idei i zasad ekonomii społecznej, pobudzaniu aktywności społecznej w społecznościach lokalnych oraz inicjowaniu i rozwoju międzysektorowych partnerstw lokalnych;
- tworzenia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz wspierania prowadzonej przez nie działalności, a także finansowania powstawania w nich miejsc pracy;
- wsparcia działań reintegracyjnych podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne, w tym wsparcia w tworzeniu planów reintegracyjnych, o których mowa w art. 6 ust. 1, oraz finansowania tych działań;
- wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego;
- wzmocnienia potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz udzielania im wsparcia biznesowego.

GŁÓWNI AKTORZY WSPIERAJĄCY ROZWÓJ EKONOMII SPOŁECZNEJ

- Minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego,
- Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej,
- Władze lokalne,
- Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej,
- Urzędy wojewódzkie.

MINISTER WŁAŚCIWY DS. ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

- Koordynacja działań na poziomie krajowym,
- Opracowanie programu na rzecz ekonomii społecznej, zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
- Zapewnienie realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej na poziomie krajowym
- Przyznawanie akredytacji ośrodkom wsparcia ekonomii społecznej,
- Weryfikacja sposobu realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej,
- Analizy i statystyki,
- Upowszechnianie wiedzy o ekonomii społecznej,
- Możliwość opracowania resortowego programu wspierania ekonomii społecznej, skierowanego do PES lub JST

RESORTOWY PROGRAM WSPIERANIA EKONOMII SPOŁECZNEJ

Finansowanie działań wspierających:

- rozwój ekonomii społecznej;
- tworzenie i rozwój podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz wzmacnianie ich potencjału innowacyjnego i rozwojowego;
- zatrudnianie w przedsiębiorstwach społecznych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym będących pracownikami przedsiębiorstw społecznych;
- nabywanie i podnoszenie kompetencji i kwalifikacji osób zatrudnionych w podmiotach ekonomii społecznej;
- budowanie wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw społecznych, podmiotów ekonomii społecznej oraz przedsiębiorców na rzecz rozwoju potencjału podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz rozwoju lokalnego;
- realizację usług społecznych.

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA - REGIONALNY OŚRODEK POLITYKI SPOŁECZNEJ

- opracowuje regionalny program rozwoju na rzecz ekonomii społecznej na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, zgodny ze strategią rozwoju województwa w zakresie polityki społecznej;
- opracowuje i konsultuje z podmiotami ekonomii społecznej zakres interwencji w obszarze ekonomii społecznej w programach oraz innych dokumentach, w szczególności służących realizacji umowy partnerstwa, o której mowa w art. 5 pkt 9a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- wspiera tworzenie wspólnych przedsięwzięć podmiotów ekonomii społecznej w celu zwiększenia ich potencjału oraz wspólnej realizacji usług społecznych;
- upowszechnia wiedzę o ekonomii społecznej na poziomie regionalnym.

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA

OŚRODEK WSPARCIA EKONOMII SPOŁECZNEJ

- Akredytowane ośrodki wsparcia ekonomii mogą realizować usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej.
- Akredytacja i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej są przyznawane na okres nieprzekraczający 2 lat przez ministra ds. zabezpieczenia społecznego w drodze decyzji.
- Szczegółowy tryb oceny wniosku o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej oraz wzoru tego wniosku zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 26 października 2022r.

<https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2022/2218>

WOJEWODA

- Przyznawanie statusu przedsiębiorstwa społecznego w drodze decyzji wojewody właściwego ze względu na siedzibę tego podmiotu albo tej jednostki
- Nadzór nad działalnością przedsiębiorstwa społecznego
- Prowadzenie kontroli w przedsiębiorstwie społecznym
- Wydawanie decyzji o utracie statusu przedsiębiorstwa społecznego
- Informowanie ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o uzyskaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego
- Informowanie ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o utracie statusu przedsiębiorstwa społecznego
- Wydawanie zaświadczeń przedsiębiorstwom społecznym (lub na wniosek zamawiającego) o spełnianiu warunków, o których mowa w art. 361 ust. 1 pkt 1–3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

WŁADZE LOKALNE

Strategia rozwiązywania problemów społecznych powinna:

- zawierać m.in. **diagnozę sytuacji społecznej**, w tym określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych;
- określać:
 - ✓ **usługi społeczne** w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, oraz
 - ✓ **zadania publiczne**, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, 1265 i 1812), **zlecane** w trybach, o których mowa w tej ustawie.

Dziękuję za uwagę
Anna Górak

